

Absencja chorobowa I–IX 2024 r.

1. Absencja chorobowa ogółem

W Rejestrze zaświadczeń lekarskich (według stanu bazy na dzień 03.10.2024 r.) w okresie **od stycznia do września 2024 r.** zarejestrowano 19,8 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy wystawionych w tym okresie na łączną liczbę 213,9 mln dni absencji chorobowej (z tytułu choroby własnej, opieki nad dzieckiem oraz opieki nad innym członkiem rodziny).

W porównaniu do analogicznego okresu 2023 r. obserwujemy wzrost zarówno liczby dni absencji chorobowej o 1,9%, jak i liczby zaświadczeń lekarskich o 3,3%.

We **wrzeźniu 2024 r.** zarejestrowano 2,5 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy na łączną liczbę 24,4 mln dni absencji chorobowej (z tytułu choroby własnej, opieki nad dzieckiem oraz opieki nad innym członkiem rodziny).

W porównaniu z sierpniem 2024 r. wzrosła zarówno liczba dni absencji chorobowej o 13,6%, jak i liczba zaświadczeń lekarskich o 35,5%. Natomiast w porównaniu z wrześniem 2023 r. liczba dni absencji zwiększyła się o 12,2%, a liczba zaświadczeń lekarskich o 21,6%.

Tabl. 1 Absencja chorobowa w okresie I-IX 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym:	Ogółem	w tym:
		ubezpieczeni w ZUS		ubezpieczeni w ZUS
w mln				
I-IX 2023	210,0	182,8	19,2	17,8
I-IX 2024	213,9	186,5	19,8	18,4
dynamika				
I-IX 2023 = 100	101,9	102,1	103,3	103,3

Tabl. 2 Absencja chorobowa w poszczególnych miesiącach 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
	w tys.			
I – IX 2024	213 938,0	186 549,9	19 829,2	18 404,7
I	28 166,7	24 577,0	2 760,0	2 571,4
II	25 032,8	21 841,8	2 500,8	2 331,4
III	23 878,9	20 755,3	2 290,1	2 130,7
IV	24 404,2	21 198,0	2 260,8	2 094,8
V	21 587,8	18 711,2	1 904,2	1 756,8
VI	21 348,6	18 607,4	1 893,6	1 752,3
VII	23 613,0	20 568,1	1 958,3	1 804,9
VIII	21 496,1	18 716,7	1 809,7	1 666,4
IX	24 410,1	21 574,5	2 451,8	2 296,0
IX 2024/IX 2023	112,2	113,3	121,6	122,3
IX 2024/VIII 2024	113,6	115,3	135,5	137,8

2. Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS

Od stycznia do września 2024 r. z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS wystawiono 16,1 mln zaświadczeń lekarskich, łącznie na 177,0 mln dni absencji chorobowej. Przeciętna długość zaświadczenia to 11,03 dnia. Skumulowana (od początku roku) przeciętna długość absencji chorobowej wyniosła 29,68 dnia (28,34 dnia dla mężczyzn i 30,83 dnia dla kobiet). W analogicznym okresie 2023 r. wielkości te kształtowały się odpowiednio: 29,46 dnia, 27,92 dnia oraz 30,77 dnia.

W stosunku do porównywalnego okresu 2023 r. wzrosła zarówno liczba dni absencji chorobowej z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS o 2,1%, jak i liczba zaświadczeń lekarskich o 3,2%.

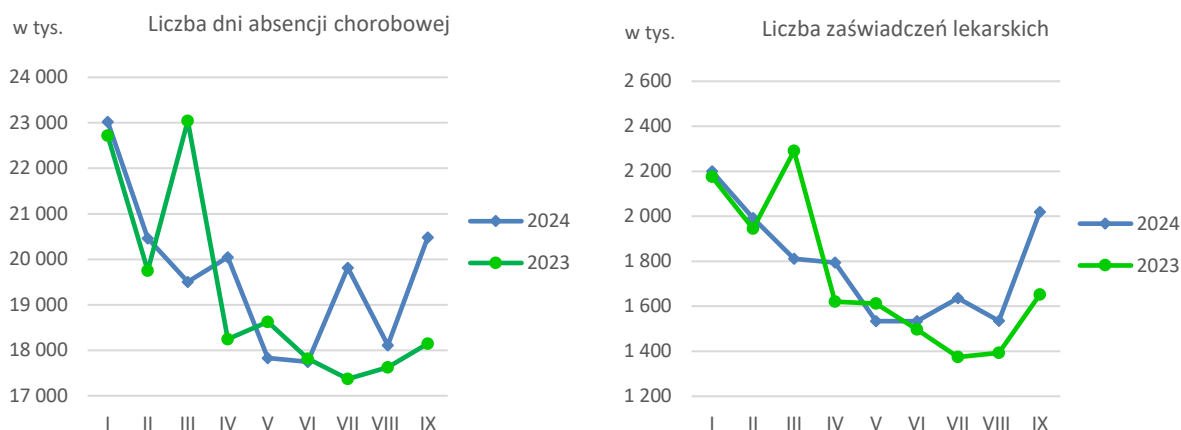
Tabl. 3 Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej w okresie I-IX 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich		Liczba osób	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
	w mln					
I-IX 2023	200,3	173,3	16,9	15,6	6,3	5,9
I-IX 2024	204,2	177,0	17,4	16,1	6,4	6,0
Dynamika						
I-IX 2023 = 100	101,9	102,1	103,2	103,2	101,4	101,4

Tabl. 4 Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej w poszczególnych miesiącach 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
	w tys.			
I – IX 2024	204 162,0	177 028,2	17 424,0	16 053,7
I	26 577,1	23 026,6	2 380,1	2 199,9
II	23 619,0	20 462,3	2 153,7	1 992,0
III	22 596,8	19 503,9	1 962,9	1 810,5
IV	23 219,8	20 043,8	1 952,8	1 793,5
V	20 684,5	17 831,8	1 676,2	1 534,0
VI	20 465,0	17 747,4	1 670,5	1 534,2
VII	22 837,3	19 814,4	1 784,9	1 635,7
VIII	20 872,8	18 113,2	1 675,0	1 535,2
IX	23 289,7	20 484,9	2 167,9	2 018,6
IX 2024/IX 2023	111,8	112,9	121,4	122,2
IX 2024/VIII 2024	111,6	113,1	129,4	131,5

Rys. 1 Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS w poszczególnych miesiącach 2023 r. i 2024 r.

Absencja chorobowa we **wrześniu 2024 r.** z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS to:

- 2,0 mln wystawionych zaświadczeń lekarskich,
- 20,5 mln dni absencji chorobowej,
- 10,15 dnia – przeciętna długość zaświadczenia lekarskiego.

W porównaniu z miesiącem poprzednim liczba zaświadczeń wystawionych z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS wzrosła o 31,5%, zaś liczba dni absencji chorobowej o 13,1%. Natomiast w stosunku do września 2023 r. liczba dni absencji chorobowej wzrosła o 12,9%, a liczba zaświadczeń lekarskich o 22,2%.

Od stycznia do września 2024 r. ponad połowę (tj. 55,3%) zaświadczeń z tytułu choroby własnej wystawiono kobietom. W analogicznym okresie 2023 r. odsetek ten był nieznacznie wyższy i wyniósł 55,5%.

W analizowanym okresie zaświadczenia lekarskie o długości:

- od 1 do 5 dni stanowiły 41,8% ogółu zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu choroby własnej, a zaświadczenia jednodniowe 7,3%,
- od 6 do 10 dni - 22,3% ogółu zaświadczeń,
- od 11 do 30 dni - 30,6% ogółu zaświadczeń lekarskich.

W tym samym okresie 2023 r. udziały te kształtowały się odpowiednio 40,8% (zaświadczenia jednodniowe 6,6%), 22,9% i 31,1%.

W stosunku do porównywalnego okresu 2023 r. liczba zaświadczeń lekarskich o długości od 1 do 5 dni wzrosła o 1,0 punkt procentowy, przy czym liczba zaświadczeń jednodniowych

wzrosła o 14,5%. Jednocześnie widoczny jest spadek (o 0,6 punktu procentowego) liczby zaświadczeń wystawionych na okres od 6 do 10 dni.

Tabl. 5 Liczba zaświadczeń lekarskich wystawionych w okresie I-IX 2024 r. z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS według długości absencji chorobowej i płci

Wyszczególnienie	Liczba zaświadczeń lekarskich	liczba zaświadczeń o orzeczonej długości absencji chorobowej w dniach:					
		1-5	w tym: 1 dzień	6-10	11-20	21-30	31 dni i więcej
		w mln					
Ogółem	16,1	6,7	1,2	3,6	2,8	2,1	0,8
Mężczyźni	7,2	2,9	0,4	1,8	1,4	0,7	0,4
Kobiety	8,9	3,9	0,7	1,8	1,4	1,3	0,5

Najwyższy odsetek – 26,5% liczby dni absencji chorobowej odnotowano w grupie wiekowej między 30 a 39 rokiem życia. W populacji kobiet wyniósł on 30,6%. Natomiast wśród mężczyzn najwyższy odsetek (24,8%) odnotowano dla grupy wiekowej między 40 a 49 rokiem życia. W analogicznym okresie 2023 r. udziały te kształtowały się odpowiednio: 27,1%, 31,3% i 24,3%.

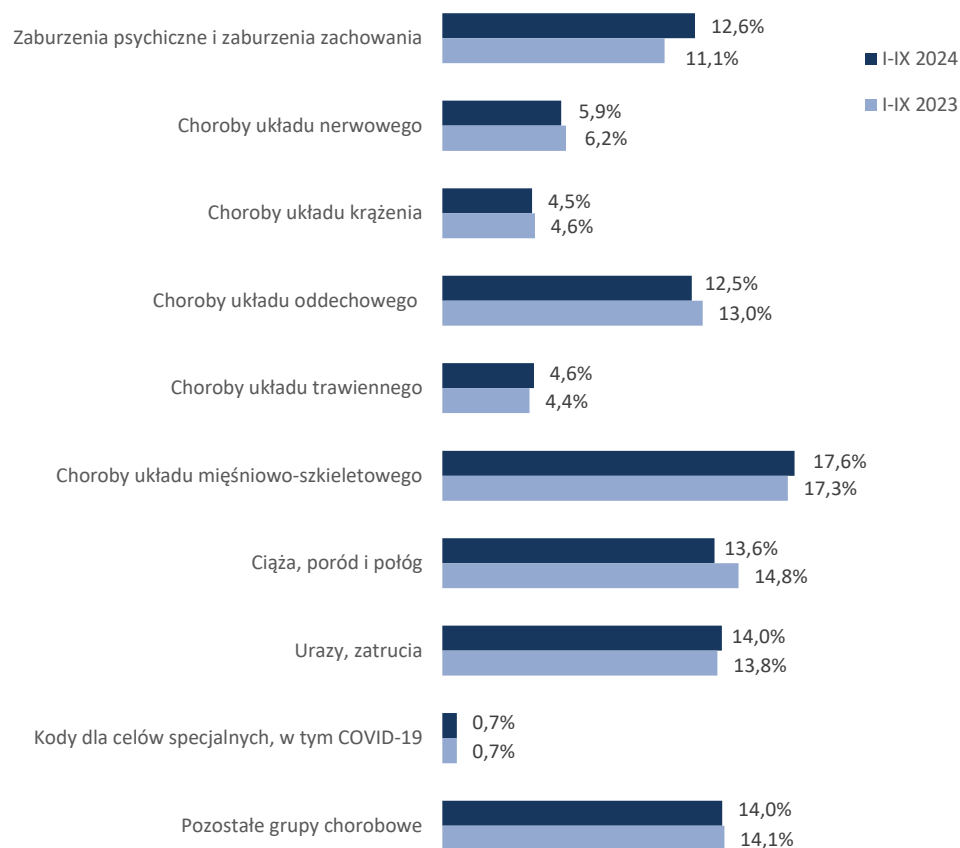
Tabl. 6 Struktura dni absencji chorobowej w okresie I-IX 2024 r. z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS według wieku i płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach		
Ogółem	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	1,1	1,4	0,8
20-29	15,5	12,4	17,9
30-39	26,5	21,2	30,6
40-49	24,1	24,8	23,5
50-59	22,0	22,8	21,4
60-64	7,7	12,4	4,0
65 lat i więcej	3,2	4,9	1,9

Najczęstszą przyczyną chorobową absencji w analizowanym okresie były:

- choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej – 17,6% ogółu liczby dni absencji (31,2 mln dni absencji chorobowej),
- urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych – 14,0% (24,7 mln dni),
- ciąża, poród i połóg – 13,6% (24,1 mln dni),
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania – 12,6% (22,3 mln dni),
- choroby układu oddechowego – 12,5% (22,1 mln dni).

Rys. 2 Struktura dni absencji chorobowej w okresie I-IX 2024 r. z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS według grup chorobowych

Jak wyżej wspomniano w przyczynach absencji chorobowej dominowały choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zauważalny jest wzrost liczby dni absencji chorobowej w tej grupie chorobowej – o 0,3 punktu procentowego. Wzrost o 1,5 punktu procentowego obserwujemy

również w przypadku liczby dni absencji chorobowej z tytułu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Natomiast spadek o 0,5 punktu procentowego nastąpił w odniesieniu do liczby dni absencji w związku z chorobami układu oddechowego i o 1,2 punktu procentowego w związku z ciążą, porodem i połogiem.

Ranking jednostek chorobowych powodujących niezdolność do pracy w okresie **I-IX 2024 r.** (w kontekście **liczby dni absencji chorobowej**) kształtował się odmiennie w zależności od płci. W populacji **mężczyzn** najdłuższą absencję powodowały:

- bóle grzbietu (M54) – 5,0% ogółu liczby dni absencji chorobowej mężczyzn (w okresie I-IX 2023 r. – 4,9%),
- ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym (J06) – 4,8% (w okresie I-IX 2023 r. – 4,9%),
- zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych (G54) – 4,6% (w okresie I-IX 2023 r. – 5,1%).

W rankingu tym jednostka chorobowa *COVID-19 (U07.1)* znalazła się na 34 miejscu, stanowiąc 0,6% ogółu liczby dni absencji chorobowej mężczyzn (w okresie I-IX 2023 r. również 0,6%). Natomiast grypa (J10,J11) zajęła 55 miejsce, stanowiąc 0,4% ogółu liczby dni absencji chorobowej mężczyzn (w okresie I-IX 2023 r. – 0,6%). W stosunku do analogicznego okresu 2023 r. liczba ta była niższa o 35,6%.

W populacji **kobiet** najdłuższą absencję chorobową z tytułu choroby własnej powodowały:

- opieka położnicza z powodu stanów związanych głównie z ciążą (O26) – 20,8% ogółu liczby dni absencji chorobowej kobiet (w okresie I-IX 2023 r. – 22,2%),
- reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43) – 5,2% (w okresie I-IX 2023 r. – 4,4%),
- ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym (J06) – 4,7% (w okresie I-IX 2023 r. – 4,8%).

W rankingu jednostek chorobowych powodujących najdłuższą absencję chorobową, *COVID-19 (U07.1)* znalazł się na 24 miejscu, stanowiąc 0,7% ogółu liczby dni absencji chorobowej kobiet (w okresie I-IX 2023 r. również 0,7%). Natomiast grypa (J10,J11) zajęła 44 miejsce w tym rankingu, stanowiąc 0,3% ogółu liczby dni absencji chorobowej kobiet (w okresie I-IX 2023 r. – 0,5%). Jest to o 35,9% mniejsza liczba dni absencji w stosunku do analogicznego okresu 2023 r.

Tabl. 7 Absencja chorobowa w okresie I-IX 2024 r. z tytułu wybranych jednostek chorobowych związanych z COVID-19

Wyszczególnienie	liczba dni absencji chorobowej		liczba zaświadczeń lekarskich	
	w tys.			
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
Razem	1 318,6	1 273,7	218,2	212,8
COVID-19 (U07.1)	1 251,3	1 213,3	208,6	203,7
Historia przebiegu COVID-19 u pacjenta (U08)	7,8	7,6	1,4	1,3
Zdrowie pacjenta po zakończeniu COVID-19 (U09)	58,1	51,5	8,0	7,6
Wieloukładowy zespół zapalny powiązany z COVID-19 (U10)	1,4	1,3	0,2	0,2
Szczepionki przeciwko COVID -19 wywołujące działania niepożądane w trakcie leczenia (U12)	0,0	0,0	0,0	0,0

W okresie **I-IX 2024 r.** zarejestrowano 208,6 tys. zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu jednostki chorobowej *COVID-19 (U07.1)* na łączną liczbę 1 251,3 tys. dni absencji chorobowej. W porównaniu z analogicznym okresem 2023 r. odnotowano wzrost zarówno liczby zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu *COVID-19* o 12,3%, jak i liczby dni absencji chorobowej o 4,6%.

Z tytułu jednostki chorobowej *Zdrowie pacjenta po zakończeniu COVID-19 (U09)* wystawiono 8,0 tys. zaświadczeń lekarskich na łączną liczbę 58,1 tys. dni absencji chorobowej. Natomiast z tytułu pozostałych jednostek chorobowych powiązanych z COVID-19 (jednostki U08,U10,U12) wystawionych zostało 1,6 tys. zaświadczeń lekarskich na łączną liczbę 9,2 tys. dni.

We **wrześniu 2024 r.** z tytułu jednostki chorobowej *COVID-19* zarejestrowano 97,2 tys. zaświadczeń lekarskich wystawionych na łączną liczbę 577,1 tys. dni absencji chorobowej.

W porównaniu z sierpniem br. odnotowano ponad dwukrotny wzrost zarówno liczby dni absencji chorobowej, jak i liczby zaświadczeń lekarskich wystawionych z tego tytułu. Natomiast w porównaniu z wrześniem 2023 r. liczba dni absencji oraz liczba zaświadczeń lekarskich wzrosła ponad 10-krotnie.

Należy zaznaczyć, że we wrześniu 2024 r. zaświadczenia lekarskie z tytułu *COVID-19* najczęściej wystawiane były w woj. mazowieckim (17,4% wszystkich zaświadczeń wystawionych z tego tytułu), w woj. wielkopolskim (10,3%), w woj. śląskim (9,7%) oraz w woj. dolnośląskim (8,1%).

W okresie **I-IX 2024 r.** najdłużej na zwolnieniach lekarskich przebywały osoby zgłoszone do ubezpieczeń społecznych przez płatników składek prowadzących działalność w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej:

- w przetwórstwie przemysłowym – 21,9% ogółu liczby dni absencji,
- w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych – 16,4% liczby dni,
- w edukacji – 7,2% liczby dni,
- w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 7,0% liczby dni,
- w budownictwie – 6,9% liczby dni.

Natomiast najwięcej zaświadczeń lekarskich zostało wystawionych osobom zgłoszonym do ubezpieczeń społecznych przez płatników składek z następujących sekcji gospodarki:

- przetwórstwo przemysłowe – 21,4% wszystkich zaświadczeń lekarskich,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych – 15,0% liczby zaświadczeń,
- edukacja – 9,0% liczby zaświadczeń,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 7,5% liczby zaświadczeń,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 6,4% liczby zaświadczeń.

Duże zróżnicowanie struktury zaświadczeń lekarskich obserwujemy rozpatrując poszczególne grupy chorobowe według sekcji gospodarki narodowej, z którą związani byli ubezpieczeni.

I tak w przypadku:

- chorób układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej najwięcej zaświadczeń lekarskich zostało wystawionych w przetwórstwie przemysłowym – 26,4% wszystkich zaświadczeń lekarskich z tytułu tej grupy chorobowej,

- chorób układu oddechowego zaświadczenia lekarskie najczęściej wystawiane były osobom zatrudnionym w przetwórstwie przemysłowym – 19,4% wszystkich zaświadczeń lekarskich z tytułu tej grupy chorobowej,
- ciąży, porodu i połogu najczęściej zaświadczenia lekarskie wystawiane były zatrudnionym w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych – 21,3% wszystkich zaświadczeń z tego tytułu,
- zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania najwięcej zaświadczeń lekarskich zostało wystawionych w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych – 18,6% wszystkich zaświadczeń z tego tytułu.

Uwaga: Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych tabelach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”